

Enerģētikas un vides aģentūra

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts: pasts@eva.gov.lv, www.eva.gov.lv

Rīgā

10.03.2025.

Nr. 10.6/8/2025

Programma

ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu (māla) ieguvei atradnes “Spartaks III” iecirknī “Spartaks II” Cenu pagastā, Jelgavas novadā

Derīga līdz 2030. gada 10. martam

Programma izdota akciju sabiedrībai “Latvijas valsts meži”, reģ. Nr. 40003466281, juridiskā adrese: Vaiņodes iela 1, Rīga, LV-1004, tālrunis 67610015, e-pasts: lvm@lvm.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta 1.¹ daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV nodaļas prasībām, pamatojoties uz Ierosinātājas 2024. gada 13. februāra iesniegumu Nr. 4.1-2_00ze_250_25_74¹ (turpmāk – Iesniegums), ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) veikšanai un iesniegta Jelgavas novada pašvaldības 2023. gada 7. septembra vēstule Nr. NP/3-18/23/964 “Par atbilstību teritorijas plānotajam (atļautajam) izmantošanas veidam māla atradnei “Spartaks III””, kā arī 2025. gada 3. martā SIA “55M”, reģ. Nr. 40203145148, iesniegtajiem sākotnējās sabiedriskās apspriešanas (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) materiāliem². Programmā ietvertas prasības IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un Sākotnējās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir derīgo izrakteņu (māla) ieguve māla atradnes “Spartaks III” iecirknī “Spartaks II” (turpmāk arī – Atradne) (turpmāk – Paredzētā darbība). Atradne atrodas nekustamā īpašuma “Valsts mežs” (kadastra Nr. 5444 004 0060) zemes vienībās ar kadastra apzīmējumiem 5444 005 0390 un 5444 006 0005, Cenu pagastā, Jelgavas novadā (turpmāk – Darbības vieta).
2. IVN Paredzētajai darbībai piemērots ar Enerģētikas un vides aģentūras³ (turpmāk – Aģentūra) 2024. gada 3. decembra Lēmumu Nr. 5-02-1/69/2024 *par ietekmes uz vidi novērtējuma*

¹ Enerģētikas un vides aģentūrā reģistrēts 2025. gada 13. februārī ar Nr. 10.4/274/2025-S.

² Atbilstoši SIA “55M” 2025. gada 3. marta vēstulē Nr. b/n sniegtajai informācijai SIA “55M” noslēgts līgums ar AS “Latvijas valsts meži” par IVN izstrādi; Enerģētikas un vides aģentūrā reģistrēta 2025. gada 3. martā ar Nr. 10.4/582/2025-S.

³ Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 2025. gada 1. februāri reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru.

procedūras piemērošanu.

3. Saskaņā ar Ierosinātās sniegto informāciju:

- 3.1. Derīgo izrakteņu ieguves laukuma kopējā platība ir 30,182 ha, kurā aprēķinātie N kategorijas māla krājumi ir 1586,7 tūkst. m³. No aprēķinātajiem krājumiem 388,4 tūkst. m³ ietilpst vides un dabas resursu ķīmiskajā aizsargjoslā ap pazemes ūdeņu ņemšanas vietu, 0,4 tūkst. m³ – aizsargjoslā gar 0,4 kV zemsprieguma elektrokabeli (ZA-DR virzienā), 0,1 tūkst. m³ – aizsargjoslā gar 0,4 kV zemsprieguma elektrokabeli (Z-D virzienā), 7 tūkst. m³ – aizsargjoslā ap koplietošanas ūdensnoteku Nr. 384334:K:32, 29,6 tūkst. m³ – aizsargjoslā ap koplietošanas ūdensnoteku Nr. 384335:K:4 (aizsargjoslas savstarpēji pārklājas).
 - 3.2. Viss derīgais materiāls iegul zem apūdeņotā kvartāra smilšaino nogulumu horizonta, līdz ar to būs nepieciešams veikt ūdens novadīšanu ārpus Atradnes. Ūdens novadīšana plānota, ierīkojot jaunus novadgrāvjus vai izmantojot jau esošos. Ūdeni no Atradnes teritorijas plānots novadīt ~ 0,7–0,9 km attālumā esošajā Iecavas upē.
 - 3.3. Pirms Paredzētās darbības uzsākšanas paredzēts veikt teritorijas atmežošanu un segkārtas noņemšanu. Piekļuve darbības vietai paredzēta, izmantojot blakus esošo pašvaldības autoceļu “Smēdes-Spartaka iela”. Konkrēta derīgā izrakteņa izstrādes secība, ieguves veids un kāpļu skaits vēl nav noteikts. Paredzētās darbības raksturs plānots sezonāls (periodisks, pēc nepieciešamības) – derīgā izrakteņa ieguve intensīvāk varētu notikt gada siltajā periodā (maijs, jūnijs, jūlijs, augusts, septembris) un sasaluma periodā (janvāris, februāris). Ieguves darbi plānoti laikā no plkst. 7.00–19.00. Paredzētās darbības teritorijā nav plānots ierīkot pastāvīgas tehnikas vai materiālu novietnes, kā arī uzglabāt degvielu un smērvielas.
 - 3.4. Saskaņā ar Ozolnieku novada teritorijas plānojumu⁴ Darbības vieta atrodas funkcionālajā zonā *Mežu teritorija* (M), kur atbilstoši Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem kā papildizmantošanas veids ir noteikta derīgo izrakteņu ieguve.
 - 3.5. Paredzētās darbības vieta A mala piekļaujas māla atradnes “Spartaks III” iecirknim “Mežezers” (platība ~ 20,05 ha). Citas tuvākās derīgo izrakteņu ieguves vietas⁵ – māla atradne “Progress” un smilts atradne “Tetele” – atrodas attiecīgi ~ 0,85 km un ~ 1 km attālumā D virzienā.
 - 3.6. Tuvākā apdzīvotā vieta – Brankas ciems – atrodas 0,85 km attālumā ZR virzienā no Darbības vietas, savukārt Teteles ciems – ~ 2,2 km D virzienā. Darbības vietai tuvākā viensēta – “Mežlieknas” – atrodas ~ 0,33 m attālumā A virzienā.
 - 3.7. Darbības vietai tuvākais reģiona nozīmes kultūras piemineklis “Svenķīšu skanstis”⁶ atrodas ~ 3 km attālumā DA virzienā.
4. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu (turpmāk – DDPS) “Ozols”⁷ atradnes “Spartaks III” iecirknis “Spartaks II” (*Atradne*) neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā. Tuvākā īpaši aizsargājamā teritorija, Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorija (*Natura 2000*), dabas liegums “Lielupes palienes plavas” atrodas ~ 3,5 km attālumā uz DR no Darbības vietas. Tuvākais mikroliegums īpaši aizsargājamā putna (baltmugurdzenis *Picoides leucotos*) aizsardzībai atrodas ~ 6 km attālumā uz A no Darbības vietas. Atbilstoši DDPS “Ozols” Darbības vieta rietumos nelielā posmā

⁴ Ozolnieku novada (administratīvā teritorija līdz 01.07.2021.) teritorijas plānojums pieejams - https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_16413 (skatīts 20.02.2025.).

⁵ Atbilstoši valsts SIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” Zemes dziļu informācijas sistēmai <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/zemes-dzilu-informacijas-sistema> (skatīts 20.02.2025.).

⁶ Pieejams: <https://mantojums.lv/cultural-objects/1016> (skatīts 20.02.2025.).

⁷ Pieejams: <https://ozols.gov.lv/> (skatīts 20.02.2025.).

robežojas ar īpaši aizsargājamu biotopu 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži*. Minētā biotopa laukumi reģistrēti arī ~ 40 m un ~ 70 m attālumā no Darbības vietas. Iecavas upes posmā, kurā tiks novadīts no Atradnes atsūknētais ūdens, DDPS "Ozols ir reģistrēts īpaši aizsargājams biotops 3260 *Upju straujtecēs un dabiski upju posmi*."

5. Paredzētās darbības Sākotnējā apspriešana notika no 2025. gada 11. februāra līdz 3. martam. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto sanākumi tika publicēts Jelgavas novada pašvaldības informatīvā izdevuma "Jelgavas novada ziņas" 2025. gada 10. februāra numurā Nr. 2 (246) un 2025. gada 11. februārī ievietots tīmekļvietnēs www.zemedziles.lv, www.jelgavasnovads.lv un www.eva.gov.lv. Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību varēja iepazīties tīmekļvietnēs www.zemesdziles.lv⁸ un www.jelgavasnovads.lv. Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 2025. gada 21. februārī plkst. 10.00 Cenu pagasta Ānes kultūras nama zālē (Celtnieku iela 12b, Āne, Jelgavas novads). Sanāksmei varēja pieslēgties tiešsaistē *Microsoft Teams* platformā, un sanāksmes saite tika publicēta tīmekļvietnēs www.zemesdziles.lv un www.jelgavasnovads.lv. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas sanāksmes protokolu Sākotnējās apspriešanas sanāksmē klātienē piedalījās 10 dalībnieki un attālināti pieslēdzās četras personas. Sanāksmē tās dalībnieki tika iepazīstināti ar Sākotnējās apspriešanas procedūru un prezentāciju par Paredzēto darbību. Dalībniekiem bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus. No sabiedrības tika saņemti jautājumi par Paredzēto darbību un ar tās realizāciju saistītajiem risinājumiem, tajā skaitā par ūdens novadīšanu, ūdens līmeni tuvumā esošajos ūdensobjektos, derīgo izrakteņu transportēšanai paredzētajiem ceļiem, blakus esošās māla ieguves vietas rekultivācijas laiku u.c. jautājumi saistībā ar Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi.
6. Novērtējuma likuma 15. panta pirmā daļa un Noteikumu Nr. 18 22.2. apakšpunkts noteic, ka, organizējot paredzētās darbības Sākotnējo apspriešanu, ierosinātajam par paredzēto darbību individuāli jāinformē tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju. Izvērtējot SIA "55M" 2025. gada 3. martā iesniegtos materiālus, Aģentūra konstatē, ka individuāli informēti visi nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kas robežojas ar Darbības vietu. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Aģentūrā netika saņemti sabiedrības priekšlikumi.

II. Vispārējo prasību detalizācijas pakāpe ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīta, kāda informācija un novērtējums ir iekļaujams Ziņojumā. Tādēļ Aģentūra atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojumu sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to detalizējot un strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Aģentūra ar šo programmu papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas veidam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Aģentūra noteic šādu vispārējo prasību detalizāciju:
 - 3.1. Ziņojumā definē un pamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu, Paredzētās darbības iespējamās ietekmes un summāro ietekmju ar citām darbībām zonu. Ņemot vērā savstarpējās un summārās ietekmes (tiešās un netiešās) ar citām derīgo izrakteņu ieguves vietām, izpētes teritorijai jāaptver arī šīs Aģentūras programmas I nodaļas 3.5. apakšpunktā minētās teritorijas, kur veikta, tiek veikta, plānota vai atļauta

⁸ <https://www.zemesdziles.lv/aktualitates/126-pazinojums-spartaks>

derīgo izrakteņu ieguve. Izpētes teritorija aptver arī teritoriju transportēšanas maršrutā līdz SIA "LODE", reģ. Nr. 5000303207, ražotnei Celtnieku ielā 34, Ānē, Cenu pagastā, Jelgavas novadā), ietverot vismaz pašvaldības autoceļu *Smēdes–Spartaka iela*, valsts reģionālā autoceļa P93 *Jelgava–Iecava* posmu un Celtnieku ielu Ānes ciemā.

- 3.2. Ziņojumam jāsaturs esošās un plānotās situācijas attēlojums kartogrāfiski, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plāns, kur savstarpēji salīdzināmā mērogā atspoguļojama esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski jāattēlo gan plānotā derīgo izrakteņu ieguves vieta (attēlojot arī rekultivētās teritorijas, teritorijas, kurās ieguve netiks veikta, piemēram, dažādu aprobežojumu (aizsargjoslu u.c.) dēļ), citas Atradnes daļas un citas atradnes Darbības vietas tuvumā (skat. šīs Aģentūras programmas I nodaļas 3.5. apakšpunktu), plānotie piebraukšanas un derīgā materiāla izvešanas ceļi, tuvumā esošās dzīvojamās mājas, papildus nepieciešamie pagaidu un pastāvīgie objekti (bērtnes, būves, ēkas, infrastruktūra, inženierkomunikācijas, nosusināšanas sistēmas elementi, meliorācijas sistēmas u.c.), kā arī cita nozīmīga informācija, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.
- 3.3. Ja IVN ietvaros tiek identificēta potenciāli negatīva ietekme uz Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (*Natura 2000*) (turpmāk – *Natura 2000* teritorija), piemēram, dabas liegumu "Lielupes palienes pļavas", tad ietekmes novērtējums uz šo teritoriju jāveic saskaņā ar Novērtējuma likuma 4.¹ pantu. Minētais pants nosaka, ka ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja paredzētajai darbībai veic ietekmes uz vidi novērtējumu, tad novērtējuma ziņojums par ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju iekļaujams ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojumā (atsevišķā nodaļā vai nodaļās). Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz *Natura 2000* teritorijām, nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 300 "Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*)" (turpmāk – Noteikumi Nr. 300).
- 3.4. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
- 3.5. Ziņojumā ietveramo ietekmju novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Novērtējumu veic attiecīgajās sertifikācijas jomās sertificēti nozares (t.sk. sugu un biotopu) eksperti un Ziņojumam pievieno parakstītus ekspertu atzinumus. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu.
- 3.6. Ziņojumam un tam pievienotiem dokumentiem jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls bijis sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam (norakstam) jābūt noformētam atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.
- 3.7. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.
- 3.8. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Tā kā Paredzētā darbība ietver ūdens novadīšanu Iecavas upē, kas pēc ~ 11 km ieplūst Lielupē, vietā, kur atrodas *Natura 2000* teritorija (dabas liegums "Lielupes palienes pļavas"), Ziņojuma izstrādāšanas laikā Ierosinātājai par iespējamo ietekmi uz dabas vērtībām un *Natura 2000* teritoriju papildus jākonsultējas ar DAP par informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi ietekmes novērtējumam nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu, derīgo izrakteņu ieguves nosacījumiem un ietekmi mazinošiem pasākumiem. Ziņojumā atspoguļojot konsultāciju rezultātu.
2. Ziņojumu jāiesniedz Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldē, DAP un Jelgavas novada pašvaldībā rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums:

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Aģentūra precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī pamatinformāciju par Atradni, informāciju par Darbības vietā esošo derīgo izrakteņu krājumiem, to kategoriju, iegulas raksturojumu, derīgo izrakteņu kvalitāti un izmantošanas iespējas, kā arī par derīgo izrakteņu ieguves teritorijām, kurās ieguve veikta un kuras ir/vai nav rekultivētas, informāciju par esošo teritorijas izmantošanu, attālumus līdz dzīvojamām mājām, sabiedriskām, publiskām teritorijām un citiem objektiem (kuri var radīt savstarpējo un kopējo ietekmi ar citām esošām vai akceptētām paredzētajām darbībām u.c.).
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver alternatīvas, tostarp izsver arī derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes alternatīvas un iespējamās transportēšanas maršrutu alternatīvas, kas rada mazāku ietekmi dzīvojamās teritorijās.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. apakšpunktam (Paredzētās darbības un to fizisko pazīmju apraksts, kā arī nosacījumi zemes izmantošanai), ievērojama šāda detalizācijas pakāpe:
 - 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka šis raksturojums aptver gan teritorijas sagatavošanu, gan papildus nepieciešamo objektu būvniecību un esošo būvju (arī ūdens atsūkņošana, nostādīšana, novadīšana) pārbūvi (ja attiecināms, īpaša uzmanība pievēršama arī iespējamai esošu meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei (arī ārpus Darbības vietas)), gan arī derīgā materiāla ieguvu un apstrādi (ja attiecināms), gan teritorijas rekultivāciju.
 - 1.4.2. Norādīt maksimālās iespējamās ieguves platības, ņemot vērā iespējamās ieguves ierobežojumus (tostarp aizsargjoslas), un attēlot vietas, kur derīgo izrakteņu ieguve netiks veikta, arī kartogrāfiski.
 - 1.4.3. Aprēķināt un norādīt kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa (arī apauguma noņemšana), tai skaitā atmežošanas platības. Sniegt informāciju par iespējamu celmu un augsnes virskārtas, nepieciešamības gadījumā, arī grunts/derīgo izrakteņu segkārtas, izvietošanu vai izmantošanu.

- 1.4.4. Raksturot ieguves procesus – darbu secību, dažādu ieguves ciklu ilgumu, plānotos derīgo izrakteņu ieguves veidus un apjomus, izstrādes dziļumu, ieguves un ar to saistīto darbību laika grafiku un posmsecīgo karjera izstrādi, kā arī plānotās vienlaicīgi izmantojamās teritorijas un paralēli veicamos rekultivācijas pasākumus.
- 1.4.5. Aprakstīt plānoto derīgo izrakteņu ieguves tehnoloģiju (paņēmienus), apstrādi (ja tāda paredzēta) un ūdens novadīšanu, kā arī salīdzināt to ar pasaules praksē izmantojamām tehnoloģijām. Norādīt izmantojamās tehnikas vienības un to skaitu.
- 1.4.6. Aprakstīt un ar aprēķiniem pamatot karjera ūdens atsūkņēšanas, nostādināšanas un novadīšanas sistēmu, atsūkņētā ūdens daudzumu, sastāvu, nepieciešamo nostādināšanas dīķu platību, papildus nepieciešamās būves vai iekārtas novadāmā ūdens kvalitātes nodrošināšanai, iespējamo ūdens novadīšanas vietu.
- 1.4.7. Īpašu uzmanību pievērš arī iespējamai esošu meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei un papildus veicamajiem darbiem ūdensnotekās vai meliorācijas sistēmās kontekstā ar plānoto darbību un nosacījumiem tās veikšanai (arī ārpus Darbības vietas), ņemot vērā atsūkņējamā ūdens novadīšanas režīmu.
- 1.4.8. Novērtēt inženierkomunikāciju pieejamību, sniegt informāciju par nepieciešamajiem būvniecības, tostarp pārbūves vai atjaunošanas darbiem.
- 1.4.9. Īpašu uzmanību pievērš piebraukšanas iespējām Darbības vietai un plānotajiem transportēšanas maršrutiem, nepieciešamajiem būvniecības darbiem (piemēram, ceļa seguma atjaunošana vai maiņa) un iespējamiem transportlīdzekļu pārvietošanās ierobežojumiem uz koplietošanas ceļiem. Norāda kopējo plānoto satiksmes intensitāti uz izvešanas ceļiem, ņemot vērā satiksmes intensitāti arī no citām tuvumā esošajām derīgo izrakteņu ieguves vietām.
- 1.4.10. Novērtē invazīvo sugu izplatību Darbības vietā un tās tuvākajā apkārtnē un, ja attiecināms, ņemot vērā Paredzētās darbības plānot infrastruktūru, raksturo iespējamās tehnoloģiskās risinājumus, kas neveicina invazīvo sugu tālāku izplatību. Pamato izvēlēto risinājumu.
- 1.4.11. Novērtēt piemērotākos risinājumus rekultivācijai Darbības vietā vai dažādās Darbības vietas zonās (ja risinājumi varētu būt atšķirīgi). Sniegt konkrētus priekšlikumus plānotajiem rekultivācijas pasākumiem un to realizācijas laika grafikam.
- 1.5. Sniedzot informāciju par nepieciešamajiem dabas resursiem un materiāliem atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. apakšpunktam, skaidrojams arī, kā tieši (kādos procesos) konkrētie materiāli vai dabas resursi tiek izlietoti un kāds ir šo resursu avots (piemēram, ūdens ieguves avots), kā arī sniedzams nepieciešamo energoresursu raksturojums.
- 1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. apakšpunktam, īpašu uzmanību pievērš emisijām ūdenī, gaisā un trokšņa emisijām. Skaidrojams, kādos procesos un kādas potenciālās iekārtas attiecīgos blakusproduktus un emisijas rada. Prognozējamo blakusproduktu un emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Lai noteiktu māla ieguves iekārtu un procesu radīto piesārņojošo vielu emisiju gaisā daudzumu, ievēro normatīvajos aktos par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi⁹ noteiktos paņēmienus (monitorings, inventarizācija vai aprēķins, izmantojot emisiju faktorus). Attiecībā uz Paredzētās darbības laikā radītajiem atkritumiem norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai.

⁹ Prasības gaisu piesārņojošo vielu emisiju daudzuma noteikšanai šīs Aģentūras programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 182 "Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 182).

Attiecībā uz notekūdeņiem (ietver atsūknējamās un novadāmos ūdeņus) norādāmi to rašanās avoti, veidi un daudzums, piesārņojošās vielas notekūdeņos, savākšana, nepieciešamā attīrīšana, novadīšana un kvalitātes kontrole.

- 1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. apakšpunktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību.
- 1.8. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. apakšpunktā noteikto prasību izpildei Aģentūra precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.9. Sniedzot iepriekš šīs Programmas IV nodaļas 1. apakšnodaļā noteikto informāciju, atbilstīgi konkrētā punkta aptvertās jomas vai jautājuma griezumam sniedzams arī paredzēto tehnisko paņēmieni, kā arī organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu raksturojums, tajā skaitā pasākumi atbilstīgai darbības vietas / teritorijas (tostarp laukumu un to segumu) sagatavošanai un aprīkošanai, informācija par paņēmieniem / risinājumiem, kas kontrolē un nepieļauj augsnes, virszemes un pazemes ūdens piesārņošanu, nodrošina emisiju gaisā un ūdenī samazināšanu un kontroli, atkritumu atbilstošu apsaimniekošanu, trokšņa un smaku izplatību mazināšanu un kontroli (detalizācijas pakāpe šādu organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu vērtējumam ietverti šīs Aģentūras programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā ietver aprakstu, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties arī Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojumam jāaptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, – vai un kā Paredzētā darbība (tostarp summāri ar citām darbībām) tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.
- 2.3. Īpaša uzmanība vides stāvokļa novērtējumā, kas veicams saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. apakšpunktā noteikto, pievēršama šādiem jautājumiem, ņemot vērā arī jau esošo derīgo izrakteņu ieguvu citās tuvākajās atradnēs vai citas akceptētās darbības Paredzētās darbības ietekmes zonā:
 - 2.3.1. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali, hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā.
 - 2.3.2. Hidroloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā informācija par esošiem drenāžas un meliorācijas objektiem, ūdenstecēm un ūdensobjektiem Darbības vietā un tās apkārtnē (arī to aizsargjoslām), ūdens plūsmas virzieniem, saņemošajām ūdenstecēm (arī to raksturojums: ūdeņu tips, noteiktās ūdens

kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana), teritoriju applūšanas iespējamība.

- 2.3.3. Darbības vietas ģeoloģiskā uzbūve un inženierģeoloģiskie apstākļi, tai skaitā, piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi.
 - 2.3.4. Dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas Darbības vietas un transportēšanas maršruta/-u tuvumā, attālumi līdz tām.
 - 2.3.5. Gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa novērtējums Paredzētās darbības realizācijas vietā un tās apkārtnē, tostarp saistībā ar citām darbībām Darbības vietas apkārtnē. Tuvāko galveno gaisa piesārņojuma (arī piesārņojošo vielu) un trokšņa emisiju avotu un to radītās ietekmes raksturojums, ietverot informācijas analīzi par līdz šim identificētajām problēmsituācijām, ja tādas ir bijušas, kur tādas ir nozīmīgas esošo un Paredzētās darbības kontekstā. Esošā satiksmes intensitāte transportēšanas maršrutos, esošā gaisa kvalitāte un trokšņa līmenis Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā.
 - 2.3.6. Darbības vietā un tuvākajā apkārtnē dabas apstākļu un dabas vērtību raksturojums, ietverot vērtējumu par mežiem klātu teritoriju, nozīmīgām dabas vērtībām, īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, pārmaiņu skartās platības. Informācija par tuvākajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (gan nacionālajām, gan *Natura 2000* teritorijām) un mikroliegumiem, to izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Ja IVN ietvaros un konsultējoties ar DAP tiek identificēta potenciāli negatīva ietekme uz *Natura 2000* teritorijām, t.sk. dabas liegumu “Lielupes palienes pļavas”, novērtējums veicams atbilstoši Noteikumu Nr. 300 prasībām, novērtējot arī teritorijas izveidošanas un aizsardzības mērķus, likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu *Natura 2000* teritorijā, faktorus, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi tos ietekmē u.c.
 - 2.3.7. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainaviskais un kultūrvēsturiskais nozīmīgums, informācija par kultūras un dabas mantojuma pieminekļiem, ja tādi ir iespējamās ietekmes zonā.
 - 2.3.8. Informācija par citām tuvākajām derīgo izrakteņu ieguves vietām, rūpnieciska rakstura darbībām vai piesārņotām vietām, kas rada līdzīgas ietekmes; novērtējums, vai un kā ietekmes varētu summēties.
- 2.4. Raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniegt arī šādas ziņas:
- 2.4.1. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederības raksturojums.
 - 2.4.2. Paredzētās darbības atbilstība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama.
 - 2.4.3. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, ūdensapgādes urbumi, arī viensētu akas, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
 - 2.4.4. Meteoroloģisko apstākļu raksturojums (ietverot derīgo izrakteņu ieguves platības sagatavošanai, derīgo izrakteņu ieguvei, apstrādei un izstrādāto lauku rekultivācijai nelabvēlīgu dabas apstākļu raksturojumu).
 - 2.4.5. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. apakšpunktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamās atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot

vērā, ka katrs no ietekmju veidiem apsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros u.c. ietekmes aspektus.

- 3.2. Saistībā ar Paredzētās darbības kontekstā būtiskākajām ietekmēm (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktais) Aģentūra novērtējumam noteic šādu detalizācijas pakāpi:

3.2.1. Ietekmju novērtējumā īpašu uzmanību pievērst savstarpējām un summārām (kopējām) ietekmēm ar derīgo izrakteņu ieguvī citās derīgo izrakteņu ieguves vietās Darbības vietas apkārtnē, tostarp vietās kur derīgo izrakteņu ieguve šobrīd netiek veikta, bet ir akceptēta. Šādā novērtējumā ņemt vērā, ka vairākos aspektos (piemēram, ietekmes uz hidroloģiskajiem, hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, ainavu) ietekmes var summēties arī tad, ja ieguve konkrētajā vietā ir pārtraukta vai tiek veikta neregulāri. Novērtējams, kuros no ietekmju aspektiem ietekmes summēsies, un kuros nē, to atbilstīgi pamatojot, kā arī veikt summāro ietekmju novērtējumu. Īpaša uzmanība veltāma derīgo izrakteņu transportēšanas summārajām ietekmēm, kā arī ūdens atsūkņēšanas un apstrādes (ja attiecināms) summārajām ietekmēm. Kur atbilstoši – izsverami risinājumi ietekmju mazināšanai vai darbības ierobežošanai, ja tādi nepieciešami.

3.2.2. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. apakšpunktā uzskaitītie darbi, ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, nosusināšanas sistēmas izveide, nostādināšanas baseinu izveide, augšnes un neizmantojamās grunts virskārtas novietošana, kā arī ietekmes, ko rada papildus nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņemt vērā arī iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem.

3.2.3. Sagatavojot Paredzētās darbības izraisītu hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīmu izmaiņu prognozi, ņemt vērā pazemes ūdens atsūkņēšanas un novadīšanas darbus, tai skaitā arī paredzamos sākotnējo atsūkņēšanas darbu apjomus. Novērtējumā ņemt vērā teritorijas hidroģeoloģisko apstākļu īpatnības, derīgo izrakteņu ieguves ilgumu un plānoto intensitāti, kā arī savstarpējās un summārās ietekmes ar derīgo izrakteņu ieguvī citās teritorijās, ja attiecināms. Novērtēt arī hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņu iespējamo ietekmi uz pazemes ūdeņiem, pieņemtajām ūdenstecēm, pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētu akām) un to kvalitāti. Veikt iespējamo ietekmes novērtējumu uz karjera ūdeņus pieņemšo ūdensteci (Iecavas upi), ņemot vērā arī tās savienojumu ar dabiskām ūdenstecēm (ja attiecināms), un Darbības vietas un tai piegulošās teritorijās esošo meliorāciju sistēmu, nepieciešamā rīcība problēmsituāciju gadījumā, tajā skaitā:

3.2.3.1. Novērtēt Paredzētās darbības iespējamo ietekmes zonu (depresijas piltuvi) atkarībā no ūdens līmeņa pazeminājuma karjerā, veicot aprēķinus un modelēšanu, un iezīmēt to situācijas plānā. Jānovērtē Paredzētās darbības iespējamā ietekmes zona (arī depresijas piltuves veidošanās ilgums), ņemot vērā maksimālos izstrādes apjomus/ieguves intensitāti, tiem atbilstoši veicot aprēķinus un, ja atbilstoši, modelēšanu, pie nepieciešamības ietverot modelēšanas aprēķinos iegūto informāciju par iespējamo ūdens līmeņu pazemināšanos ietekmētajos ūdens horizontos saistībā ar iespējamo depresijas piltuves veidošanos Paredzētās darbības vietai piegulošajā teritorijā un apkārtnē, arī aizsargājamo dabas vērtību saglabāšanas kontekstā.

3.2.3.2. Novērtēt hidroloģisko apstākļu izmaiņu iespējamo ietekmi uz pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētu akas) un to kvalitāti karjera izstrādes gaitā un pēc tā rekultivācijas, ietverot modelēšanas aprēķinos iegūto

informāciju par iespējamo ūdens līmeņu pazemināšanos visos ietekmētajos ūdens horizontos saistībā ar iespējamo depresijas piltuves veidošanos Paredzētās darbības vietai piegulošajā teritorijā un apkārtnē, ņemot vērā arī citu atradņu darbību; informāciju atspoguļot arī kartogrāfiskajā materiālā. Hidroloģijas modeli jāvērtē arī pazemes ūdens līmeņa pazemināšanas ietekme kopsakarībā ar klimata pārmaiņām.

- 3.2.3.3. Novērtēt iespējamās karjera ūdeņus pieņemošās ūdensteces hidroloģiskā režīma izmaiņas, arī ūdens līmeņa svārstības un ūdens bilances izmaiņas; karjera ūdeņus pieņemošo ūdensteces vidējo un maksimālo caurplūdumu, kā arī ūdens līmeņu režīmu izmaiņu. Veikt ietekmes novērtējumu uz karjera ūdeņus pieņemošām ūdenstecēm, tai skaitā arī ārpus Darbības vietas, iespējamām izmaiņām to ūdens kvalitātē, ihtiofaunā un ūdens ekosistēmā kopumā Paredzētās darbības kontekstā, nosakot un novērtējot Paredzētās darbības ietekmes zonu un ietekmes būtiskumu.
- 3.2.4. Tā kā ietekme uz gaisa kvalitāti, tostarp no iegūtā materiāla un tā transportēšanas, ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju novērtējumu izpildāma, atbilstoši Noteikumos Nr. 182 noteiktajam. Lai novērtētu emisijas limitu atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, izmantot piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogrammu un ievērot Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā noteikto, ka novērtējums (cik atbilstoši) izdarāms, ņemot vērā normatīvo aktu prasības par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi (Noteikumi Nr. 182). Novērtējumam jāaptver līdzšinējās ietekmes (fona piesārņojums), Paredzētās darbības (bez fona ietekmes) ietekmes no ieguves vietas sagatavošanas, māla ieguves un apstrādes (ja attiecināms), materiālu uzglabāšanas krautnēs, iegūtā materiāla transportēšanas, kā arī informācija par citām nozīmīgām esošām vai akceptētām darbībām Paredzētās darbības ietekmes zonā, kā arī sagaidāmās summārās ietekmes novērtējums.
- 3.2.5. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa, vibrācijas (ja attiecināms) un to ietekmes novērtējumā ietver trokšņa un vibrāciju emisijas kvantitatīvu novērtējumu gan no Paredzētās darbības, gan no citām esošajām darbībām (fona), tajā skaitā novērtējot ar Paredzētās darbības nodrošināšanai nepieciešamo transportu saistīto ietekmi. Trokšņa novērtējums veicams atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa (rūpnieciskā un autotransporta radītā) normatīviem, izmanto trokšņa izkliedes aprēķina datorprogrammu un iesniedz izmantotās datorprogrammas ievades datus (elektroniski). Būtiskākā ievaddatu (informācija par konkrētajā projektā izmantotajiem standartiem, trokšņa avotu raksturlielumi, būves un ietekmi samazinošo objektus identificējošas datnes, programmas sagatavotie rezultāti uztvērējos u.c.) informācija jā sagatavo vispārpieejamā formātā (piemēram, **.pdf, **.jpg). Novērtējums aptver gan fona piesārņojumu, gan Paredzētās darbības, kā arī plānotās un citu darbību summārās ietekmes, tostarp no transportēšanas.
- 3.2.6. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. apakšpunktā noteikto prasību izpildei Aģentūra precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 3.2.7. Vērtējot transportēšanas ietekmes, jāņem vērā šajā programmā noteiktā prasība, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija transportēšanas maršrutā aptver arī teritoriju transportēšanas maršrutā līdz SIA "LODE", reģ. Nr. 50003032071, ražotnei Celtnieku ielā 34, Ānē, Cenu pagastā, Jelgavas novadā), ietverot vismaz pašvaldības autoceļu *Smēdes–Spartaka iela*, valsts reģionālā autoceļa P93 *Jelgava–Iecava* posmu un Celtnieku ielu Ānes ciemā.

- 3.2.8. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. apakšpunktā noteiktajam novērtē Paredzētās darbības ietekmi uz klimatu un neaizsargātību pret klimata pārmaiņām arī kontekstā ar piegulošo teritoriju plānoto izmantošanu.
- 3.2.9. Veic ietekmes uz dabas vērtībām (arī mežiem, dižkokiem), bioloģisko daudzveidību novērtējumu, īpaši ņemot vērā aizsargājamās sugas, to dzīvotnes, īpaši aizsargājamās un Eiropas Savienības nozīmes biotopus, to aizsardzībai veidotos mikroliegumus. Novērtē šādas ietekmes būtiskumu un pieļaujamību novērtē, ņemot vērā arī aktuālo informāciju par Eiropas Savienības nozīmes biotopu un sugu stāvokli valstī, tai skaitā to sastopamību un aizņemto platību, populācijas un dzīvotnes vērtējumu, struktūru un funkciju vērtējumu, kā arī nākotnes perspektīvu vērtējumu un tendences. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē, tostarp nosusināšana, trokšņa traucējumi u.c. ietekmes. Ietekmes novērtējumu uz bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības.
- 3.2.10. Ietekmes novērtējumu uz *Natura 2000* teritoriju (ja attiecināms) un bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības.
- 3.2.11. Novērtēt Paredzētās darbības ietekmi uz ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem. Izvērtēt ainavas veidošanas pasākumu nepieciešamību Paredzētās darbības ietekmes mazināšanai gan derīgo izrakteņu ieguves laikā, gan pēc ieguves pabeigšanas (ja nepieciešams – piedāvāto risinājumu izvērtējums un nosacījumi).
- 3.3. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Aģentūra papildu prasības šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.4. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, īpaša uzmanība pievēršama iespējamajiem vides riskiem un drošības jautājumiem.
- 3.5. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tai skaitā ietekmes uz materiālajām vērtībām (arī nekustamajiem īpašumiem) Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu.
- 3.6. Ziņojumā ietver apkopojošu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī Sākotnējās apspriešanas) rezultātu novērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 16. punktam.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai. Kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi.
- 4.2. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, sniedz prognožu ievades datus.

- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam, Aģentūra citus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tie aptver gan risinājumus teritorijas sagatavošanas un papildu nepieciešamo objektu būvniecības laikā, gan māla ieguves un apstrādes (ja attiecināms) laikā, gan risinājumus ietekmes mazināšanai vietās, kur veikta derīgo izrakteņu ieguve (rekultivācija). Novērtē gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.
- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus, balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība, sevišķi kontekstā ar plānoto derīgo izrakteņu ieguvi zem gruntsūdens līmeņa un atsūkņēto ūdeņu novadīšanu, kā arī ņemot vērā Darbības vietas apkārtnē jau esošās darbības ar līdzīgu ietekmi, un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām (attēlojams kartogrāfiskajā materiālā), parametriem, ilgumam un regularitātei. IVN gaitā, konstatējot Paredzētās darbības iespējamo negatīvu ietekmi uz Darbības vietas apkārtnē esošo dabas liegumu "Lielupes palienes pļavas", par nepieciešamajiem monitoringa pasākumiem un nosacījumiem jākonsultējas ar DAP.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē Sākotnējās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18. Aģentūra atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no IVN pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.

3. Ierosinātajai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme nodrošināma hibrīdformā¹⁰.
4. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (piemēram, par atsevišķām dabas vērtībām, ja attiecināms), un tās sagatavošanā jāievēro arī personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Aģentūrā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas – veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Vides pārraudzības departamenta direktore,
Piesārņojuma novērtēšanas nodaļas vadītāja

I.Kramzaka

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Anete Liepiņa
Anete.Liepina@eva.gov.lv

¹⁰ Noteikumu Nr. 18 41. punkts.